

En Joan López Vilà és arquitecte des de l'any 1984 i va començar a exercir com a tal quan feia un any que tenia el títol a la butxaca: **"La meva formació ha estat progressiva, un procés al llarg del qual m'ha acompanyat la meva dona, la Lourdes, una bona crítica"**. Els coneixements adquirits amb els anys han preparat el nostre convidat per exercir d'arquitecte municipal a Calafell, si bé abans va treballar lluny de la terra: **"Un any després d'acabar la carrera, vaig obtenir una plaça a l'Ajuntament d'Ermua, a Biscaia, on vaig treballar durant un any i mig"**.

Pel que fa a Calafell, **"vaig començar sol, però ara constituïm un equip tècnic més ampli. El problema de l'Administració no és el nombre de col·laboradors de què disposi, sinó la seva eficàcia. Encara arrosseguem estructures una mica anacròniques"**. D'altra banda, **"cal tenir en compte que Calafell és un cas molt particular, perquè en els mesos d'estiu la seva població s'incrementa molt, fins al punt de multiplicar-se per deu, de manera que ens trobem amb cent mil habitants. En conseqüència, tots els serveis i equipaments de Calafell s'han de fer en aquesta perspectiva"**. De tota manera, **"darrerament, amb la millora de les comunicacions, hi ha molta més gent que escull aquest municipi com a primera residència, així és present la influència de l'àrea metropolitana de Barcelona"**. Aquest és un dels reptes als quals s'enfronta Calafell: **"Existeix una gran pressió immobiliària, s'hi construeixen moltíssimes cases. Hi ha molts habitatges però pocs serveis; cal una barreja d'activitats que donin vida a la ciutat, de manera que no sigui únicament un lloc per anar a dormir"**.

Dotze anys treballant per al municipi converteixen en Joan en un testimoni privilegiat de l'evolució de Calafell: **"Quan vaig arribar era un poble, amb els problemes típics dels pobles. Tot era de molt curta volada, mentre que ara la problemàtica urbanística s'enfoca com la d'una petita ciutat. Els projectes urbanístics són més ambiciosos: s'hi ha fet una depuradora, ha arribat l'autopista... Al meu parer, però, el desequilibri que va començar fa vint-i-cinc anys amb la construcció massiva d'habitatges encara continua avui dia. Afortunadament, els veïns són conscients del problema i es plantegen, per exemple, la revisió del pla urbanístic per reequilibrar la imatge de Calafell. Aquest és l'inici de la solució"**. Una solució amb diversos agents: **"La creació d'un ampli passeig marítim, des de Cunit; la recuperació del patrimoni històric artístic, que inclou la reconstrucció d'un poblat ibèric i la rehabilitació del castell i les cases més antigues del municipi; la creació de tres escoles noves, un pavelló poliesportiu, la reconstrucció de l'estació de tren..."**

Tot i la seva passió per l'urbanisme, el nostre protagonista reconeix que **"als arquitectes no ens agrada deixar de banda el disseny. Cal tenir en compte que jo no em limito exclusivament a fer planejament. També desenvolupo obra pública: carrers, places, passeigs, equipaments... És probablement el disseny urbà el que més m'agrada"**. Segons en Joan, **"l'arquitecte considera el planejament des de la mateixa forma de la ciutat. Si tens**

sensibilitat per a l'arquitectura, no pots ser un mal urbanista".

El bon arquitecte no necessita únicament sensibilitat: **"Cal que conegui els seus límits i que tingui cultura. No hi ha persona més perillosa que l'arquitecte inconscient que intenta crear la seva obra mestra en cada projecte. És llavors que es cometen els grans errors. Tanmateix, la facultat t'acosta a la imatge dels grans arquitectes, cults, quasi divins, com a exemples a seguir, i és aquesta idea la que fa que alguns membres del col·lectiu no siguin conscients de fins on poden arribar. És més important respondre a la demanda social fent coses útils que buscar les obres d'art, reservades als genis"**. Afortunadament, **"l'Escola d'Arquitectura de Barcelona s'ha guanyat la bona fama que té gràcies als seus professors, que transmeten als alumnes la necessitat de fer les coses ben fetes i cuidar l'entorn, a més de l'obligació de treballar molt, perquè un bon projecte requereix meditació i estudi"**. Coses com l'Escola de Cal Bolavà, a Calafell, que va projectar el nostre entrevistat a partir de la rehabilitació d'una antiga masia.

Aquesta mena d'aura que envolta la figura de l'arquitecte també inclou els profans en aquesta disciplina: **"Es veu l'arquitecte municipal com la persona que té una mena de ciència infusa, consistent en el poder d'atorgar llicències i d'inspeccionar obres dels particulars. Per a la gent de poble, és el personatge que dicta el que es pot i el que no es pot fer. És com la imatge que es té del metge, que et solucionarà tots els problemes"**.

Al seu parer, **"la bona arquitectura és la que està pensada per al medi en el qual s'integrarà. Cal que reculli l'experiència històrica d'aquell lloc, però que alhora integri els darrers avenços. No té per què ser pintoresca, però s'ha de tenir en compte l'entorn: no es pot posar el mateix a tot arreu"**. D'altra banda, **"els espais públics, que són el que més he treballat, necessiten obres de molt bona qualitat, que puguin resistir el pas del temps. No pots treballar a cuita-corrents, pressionat pels polítics. El que calen són obres que perdurin i no resultin antiquades al cap d'uns anys"**.

En aquest sentit, el nostre entrevistat destaca un fet curiós: **"Els consumidors són capaços de comprar-se un cotxe últim model amb un disseny molt avançat, però volen que les cases tinguin una forma antiga. Hi ha una mena d'inèrcia que no deixa que la forma de l'habitatge evolucioni al ritme de la societat. És una actitud davant l'arquitectura bastant estesa: si fas una plaça, als ciutadans els agrada que tingui un jardinet que recordi els del segle divuit"**.

Són tendències que en Joan detecta no únicament des de l'ajuntament, sinó també des del seu estudi particular: **"Els meus clients demanen cases molt convencionals i fins i tot els fa por que els proposis opcions que puguin fer la seva llar més interessant"**. En Joan no té **"gaire temps"** per dedicar al seu estudi, però hi treballa **"per gust"**, un bon gust que aquest creatiu català posa en tot allò que fa.

“L’arquitecte considera el planejament des de la mateixa forma de la ciutat. Si tens sensibilitat per a l’arquitectura, no pots ser un mal urbanista”

Joan López - Calafell (Baix Penedès)